

ผ้าพื้นเมือง

ธนพร เวทย์ศิริยานันท์

พิพิธภัณฑ์ผ้า (TEXTILE MUSEUM)

เมืองสุรินทร์ถิ่นศิลปศาสตร์	ประกาศเอกลักษณ์ประจำชุมชน
เขมร ลาว กุยก์ลุ่มชาติพันธุ์	เป็นสีสันสืบสานตำนานมา
ต่างกลุ่มต่างวิถีถิ่น	แสดงได้ให้เห็นเช่นภาษา
“ไปไหน” เขมรบอกว่า “โตนา”	ลาวเจรจา “ไปใส” ได้ชัดเจน
คำว่า “จา” ภาษาไทย หมายถึง “กิน”	เขมรสุรินทร์ “โฮบ” เฮยก็ไม่เว้น
“เนียงสรวลของเต” แม่เนื้อเย็น	“รักพี่ไหม” ไซ้หยอกเล่นเจ้าหน้าจวน
วัฒนธรรมสามเผ่ากลุ่มชนชาติ	นำประหลาดกลมกลืนกันทุกส่วน
เอื้ออาทร อ่อนนุ่ม ฐูเหมาะควร	ทุกสิ่งล้วนบ่งชัดการขัดเกลา
อัตลักษณ์ความเป็นตัวของตัวเอง	ทอผ้าเก่งมัดหมี่ทั้งสามเผ่า
เลี้ยงไหม ปลูกหม่อนแต่ยังเยาว์	จวบวัยสาว ถึงคราวแม่ แก่รุ่นยาย
“ผ้าโฮล” เห็นที่ไหนใครก็รู้	สุรินทร์มือชั้นครู ถิ่นที่หมาย
แดงดำ ดำ เหลือง แต่งลวดลาย	ทุกเส้นไหมสอดสลับังามจับตา
ชาวภูยก้นนิยมผ้าไหมควบ	พื้นไหมรวบสองสีเพิ่มเส้นหนา
ทอเป็นผืนใจกระเบนของครุบา	ใช้เป็นผ้าคลุมร่างผู้วายชนม์
หมูลาวเขาก็เก่งไม่แพ้กัน	สารพันลวดลายมีมากล้น
ขีด จก ยกดอก ของบรรพชน	คิดค้น เสริมค่าให้ผ้างาม
ราชภัฏสุรินทร์นั้นหมายมุ่ง	ผดุงศิลปะแห่งสยาม
ผ้าแพรวพรรณสัญลักษณ์ของเขตคาม	ในนามภูยก์ ลาว และ เขมร
สนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับ “ผ้า”	ทุกกระบวนการควรมาคำมาเผยแพร่
ทั้งเก็บรักษา พร้อมดูแล	ไม่เชื่อนแซ่ซ้วนสิ่งควรทำ
จึงได้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์	แบ่งปันความรู้อันลึกล้ำ
มรดกบรรพชนยิ่งทองคำ	วัฒนธรรมทอผ้าน่าชื่นชม
ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์	จัดสรรพื้นที่ไว้เหมาะสม
จัดแสดงสามส่วนนำภิรมย์	เชิญมาชมผ้าไหมให้เต็มตา

ส่วนที่หนึ่งจัดแสดงในหัวข้อ
สมเด็จพระราชินียอดกัลยา
ส่วนที่สอง “ ผ้าพื้นเมืองสุรินทร์ ”
กระบวนการผลิตผ้าระบือระเบง
ตลอดจนชนิดของผ้าไหม
เส้นพุ่ง เส้นยืนไม่กลืนกลาย
ส่วนที่สาม “ ผ้าในวิถีชีวิต ”
นุ่งห่มเหมาะสมโบราณมา
กลุ่มชาติพันธุ์ผูกพันทั้งสามเผ่า
ผลงานผ้าไหมราคาแพง
มีแผนผังจัดแสดงเป็นสัดส่วน
ส่วนต้อนรับผู้มาเยือนเรือนของเรา
ส่วนที่สี่คือส่วนจัดแสดง
มีเครื่องหมายบอกไว้ในสารา
มีพื้นที่จัดแสดงเป็นพิเศษ
เทศกาล ประเพณี ของแผ่นดิน
คลังสิ่งของ ห้องสุชา ส่วนจำเป็น
เมื่อต้องการใช้สอยไม่คอยใคร
วัน เวลา ทำการปกติ
ติดต่อขอชมได้ทุกวัน

ผู้เกิดก่อพลิกฟื้นชีวิตผ้า
ส่งเสริมการใช้ผ้าผลิตเอง
องค์ความรู้ท้องถิ่นชนวิศเพ่ง
ยอดคนเก่งมัดหมี่สีลาลาย
ด้วยหัวใจผูกพันทุกเส้นสาย
กำหนดหมายแปลกใหม่ละลานตา
ลิขิตการใช้ประโยชน์ผ้า
ภูมิปัญญา พิธีกรรม งานแสดง
กวย ลาวและเขมร ไม่แยกแบ่ง
ทอแสงเปล่งประกายเลื่อมแพรวพราว
สำนักงานครบถ้วนตรงทางเข้า
เสียงเพลงเบาเบาลอยลมมา
แบ่งเป็นหมวดหมู่อยู่ตรงหน้า
เป็นเรื่องเกี่ยวกับ” ผ้า “ เมืองสุรินทร์
จัดหมุนเวียนขอบเขตของท้องถิ่น
งานเผยแพร่ต่างถิ่น งานวิจัย
ไซหลบเร้นบอกให้รู้ว่าอยู่ไหน
แสนสุขใจเหลือล้ำเกินจ้านรวัจ
ดำริ จันทร ถึงศุกร์ไม่เห็น
พิพิธภัณฑผ้าไหมครองใจชน